PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Ocenianiem i dotyczy klasy VIII szkoły podstawowej.

Ogólne cele kształcenia (zgodnie z podstawą programową) **:**

1. Znajomość powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej. Uczeń rozumie znaczenie powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej.
2. Przygotowanie do działania ratowniczego. Uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia.
3. Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy. Uczeń umie udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Wymagania edukacyjne, kryteria wystawiania ocen.

Uczeń zobowiązany jest do:

1. Systematycznego uczęszczania na zajęcia z edukacji dla bezpieczeństwa.
2. Opanowania zrealizowanego materiału na lekcjach i pisania prac sprawdzających.
3. Uważnego i aktywnego udziału w zajęciach.
4. Odrabiania prac domowych (pisemnych i ustnych).
5. Przynoszenia na lekcje zeszytu i innych pomocy wskazanych przez nauczyciela.
6. Podpisania zeszytu na okładce.
7. Prowadzenia notatek w zeszycie, które powinny zawierać datę, temat, treść i pracę domową.

Ponadto:

1. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (brak pracy domowej, brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń, wymaganych przez nauczyciela na daną lekcję dodatkowych materiałów) **dwa razy w ciągu semestru**. Zgłoszenie musi nastąpić na początku lekcji przed rozpoczęciem sprawdzania obecności. Jeżeli uczeń nie zastosuje się do przyjętej zasady, wówczas za niedopełnienie obowiązków ucznia opisanych powyżej w wymaganiach edukacyjnych otrzymuje minus.
2. Uczeń ma obowiązek dostarczyć uzupełnioną pracę domową i inne braki na następną lekcję bez względu czy brak został zgłoszony czy uczeń otrzymał minus. Niedopełnienie tego wymagania skutkować będzie oceną niedostateczną.

3. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia spowodowanej chorobą (tydzień i dłużej), zaliczenie i uzupełnienie zaległości, prac domowych i kontrolnych następuje w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu w ciągu 2 tygodni od powrotu ucznia do szkoły.
4. Uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu, testu lub pracy klasowej tylko po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem. Uczeń ma na decyzję 2 tygodnie od terminu podania informacji o ocenach. Po tym terminie jedynie zwolnienie lekarskie upoważnia do ustalenia terminu poprawy.
5. Kartkówki (obejmujące co najwyżej 3 ostatnio zrealizowane tematy) nie muszą być zapowiadane.
6. Prace klasowe lub testy zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i powinny być poprzedzone powtórzeniem wiadomości. Mogą być przeprowadzone po każdej zrealizowanej partii materiału.
7. Uczeń może wykonywać prace dodatkowe z własnej inicjatywy w celu poprawy oceny.
8. Zasady oceniania aktywności:
   - za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje plusy. Trzy plusy oznaczają ocenę celującą.
   - za nieprzestrzeganie zasad oraz brak aktywności na lekcji uczeń uzyskuje minusy. Trzy minusy oznaczają ocenę niedostateczną.

   Przez aktywność na lekcjach rozumiemy częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań dodatkowych w czasie zajęć, aktywną pracę w grupach.

   Za nieprzestrzeganie zasad na lekcji uznaje się lekceważącą postawę ucznia oraz niewykonywanie poleceń nauczyciela.
9. Ocena wystawiana jest w oparciu o oceny cząstkowe, liczy się również postawa ucznia, jego zaangażowanie i wkład pracy podczas lekcji i w domu.
10. Uczeń, który na półrocze uzyskał ocenę niedostateczną, powinien ją poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

    Prace kontrolne są sprawdzane, recenzowane i oceniane według następującej zasady:

    1) ocena celująca: 98 – 100%

    2) ocena bardzo dobra: 90– 97%

    3) ocena dobra: 75 – 89%

    4) ocena dostateczna: 50 – 74%

    5) ocena dopuszczająca: 30 – 49%

    6) ocena niedostateczna: 0 – 29%
11. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej należy brać pod uwagę pracę ucznia w danym półroczu (roku szkolnym), aktywność na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, udział w olimpiadach i konkursach.

Podczas nauki zdalnej (w tym on line) zasady Przedmiotowego Systemu z edukacji dla bezpieczeństwa nie ulegają zmianom. Przewidywane jest zwiększenie ilości prac pisemnych w zamian za odpowiedzi ustne. Podczas nauki zdalnej nie będą odbywały się karkówki niezapowiedziane.

Zagadnienia nieujęte w powyższych zasadach oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa reguluje Statut Szkoły.

Kryteria oceniania z przedmiotu: Edukacja dla Bezpieczeństwa

Ocena	Umiejętność i aktywność Uczeń:	Wiedza Uczeń:
Celująca	• inicjuje dyskusję • przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć • systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą • odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań • wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień • argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową	• zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
Bardzo dobra	• sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji • samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach) • bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów • odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze • sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) • umie pokierować grupą rówieśników	• zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie • sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa

Dobra	• samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych • samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności • podejmuje wybrane zadania dodatkowe • jest aktywny w czasie lekcji • poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze	• opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Dostateczna	• pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • przejawia przeciętną aktywność	• opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podejmowanie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających
Dopuszczająca	• przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności	• wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą postać usunięte
Niedostateczna	• nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności	• wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa klasa VIII

Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej wydawnictwa Nowa Era „Żyję i działam bezpiecznie”.

Pierwszy semestr obejmuje: rozdział I i rozdział II

Drugi semestr obejmuje: rozdział III i rozdział IV

Dział	Wymagania na poszczególne oceny. Uczeń:				
	Dopuszczający	**Dostateczny**	**Dobry**	**Bardzo dobry**	**Celujący**
1. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA	Wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwo	-wymienia rodzaje bezpieczeństwa - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli, -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	- podaje źródła zagrożeń bezpieczeństwa osobistego i zbiorowego -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski	-definiuje pojęcie ochrony i obrony narodowej -opisuje geopolityczne położenie Polski, -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski -wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)
2. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA	identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej , - wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku - wyjaśnia	- potrafi wymienić instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym, - wyjaśnia termin „sytuacja kryzysowa” - wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja”,	- potrafi wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności,	-potrafi scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki - wyjaśnia, jak należy zachować się w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno,	- potrafi, scharakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, - uzasadnić potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń

	znaczenie terminu „piktogram" - wymienia numery alarmowe i przypisuje je odpowiednim służbom	-wymienia najczęstsze przyczyny pożarów, -wymienia przyczyny powodzi - wymienia podstawowe środki gaśnicze, wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia - wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport, - podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry -wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych -omawia podstawowe zachowania ratownika w miejscu zdarzenia, -omawia genezę i formę współczesnych aktów terroru	- wymienia zagrożenia dla grup społecznych - omawia przyczyny powodzi, -charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i okolicy, - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, - wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek" i „katastrofa" - wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania, - proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych, - wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi -opisuje zasady zachowania się na wypadek różnych aktów terroru	- wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią, - wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru, - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych, - charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach, - przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca	hydrotechnicznych, - wyjaśnić zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność
3. PODSTAWY	- wymienia numery alarmowe	- wykonuje samodzielnie	- wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i	- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu	- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej,

PIERWSZEJ POMOCY	i omawia właściwy sposób wzywania pomocy, - udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa, - wymienia najczęstsze przyczyny utonięć, - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych - rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; - prawidłowo bada jej oddech (na manekinie)	resuscytację krążeniowo-oddechowa u dorosłych i dzieci (na manekinach) , - wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; - posługuje się apteczką pierwszej pomocy, - wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia, - wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom , - wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru, - wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: pokarmowych , lekami, gazami,	krążenia (ABC), - wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia oraz omawia ich znaczenie, - omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika - wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa, - układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, - wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu , - wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować , - udziela pomocy przy urazach kończyn, - wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: w wychłodzeniu, w odmrożeniu ,	oddechowego człowieka, - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka, - wyjaśnia jak działa w Polsce system ratowniczy, - omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy, - wymienia rodzaje krwawień, - udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia, - demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej, - wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej, jako objawu stanu zagrożenia życia, - omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki, - omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki, - wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny" i „udar cieplny”, - wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń, - wyjaśnia jak należy postępować, by bezpiecznie	- wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu, - wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna, - omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach, - uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych

		środkami chemicznymi	- udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego, - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: skóry, przełyku, przewodu pokarmowego, oczu, - omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów, - wyjaśnia jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym , - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym	udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu, - omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych	
4. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	- wymienia zachowania prozdrowotne - analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem	-wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia(ryzykowny) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków -określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych	-definiuje zdrowie, -opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe	- wymienia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym -wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i na takie, na które ma on całkowity wpływ	-proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

Aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.
Uczeń jest zobowiązany doskonalić umiejętność analizy i interpretacji źródeł oraz powinien być oceniany ze stopnia opanowania tej umiejętności w sposóbustawiczny, zarówno w trakcie zajęć, jak i przy okazji prac domowych i sprawdzianów wiedzy.

Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

4.Uczniowie posiadającym opinie o wydłużonym czasie pracy wydłuża się czas prac pisemnych lub przewiduje się mniejszą ilość zadań.

5.Uczniowie mają orzeczenie o trudnościach w pisaniu mogą zaliczać kartkówki i sprawdziany ustnie.

6.Uczniom z upośledzeniem w stopniu lekkim obniża się wymagania programowe a prace pisemne zalicza się na poziomie 50 % uzyskanych punktów, stosując przeliczanie na oceny wg przyjętej skali.

Alicja Żołądkiewicz